

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
UNIVERSITY ISMA (Латвійська республіка)
UNIVERSITYNORTH (Хорватія)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (Болгарія)
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Національний технічний університет «Дніпропетровська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Херсонський національний технічний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ
Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

15 листопада 2022 року

Полтава - 2022

Література:

1. В. В. Карлаш ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНИМ СТАНОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ / Інвестиції: практика та досвід № 1/2020 - с.161 http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2020/28.pdf

2. В. І. Борщ РИНОК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. Том 19. Вип. 1 (44), 2020 р, - с.140 <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/198360/201446>

Скрильник Олена Олександрівна,

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», доцент, кандидат юридичних наук

Скрильник Андрій Сергійович,

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», доцент, кандидат економічних наук

ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

Політична відповідальність партій має розглядатися у наступних двох смислових аспектах. По-перше, політична відповідальність політичної еліти за ефективність, доцільність та відповідність її практичних дій політичним обіцянкам. По-друге, політична відповідальність партій та їх територіальних організацій перед державою та суспільством за дотримання процедур партійної демократії та законів [5]. Деякі дослідники виділяють третій тип - політичну відповідальність громадян за вибір влади та контроль за її діяльністю [6].

Основний закон України містить положення про організацію та діяльність політичних партій, але прямих вказівок про відповідальність немає [1, с.20-34]. Відповідно до статті 2 Закону України «Про політичні партії» політичною партією є зареєстроване відповідно до закону добровільне об'єднання громадян, прихильників певної загальнодержавної програми суспільного розвитку, метою якого є сприяння формуванню та волевиявленню громадян, що передбачає участь у виборах та інших політичних заходах» [2]. У цій нормі звертає на себе увагу твердження про те, що політична партія сприяє формуванню та виразу політичної волі громадян, але як саме громадяни можуть впливати на волевиявлення політичних партій, на жаль, на це немає відповіді в законі. Часто підкреслюється, що відповідальність тієї чи іншої політичної сили за виконання своїх політичних обіцянок не тягне за собою правових наслідків, тому вибори, мабуть, єдиний і найефективніший інструмент політичної відповідальності.

На наш погляд, на особливу увагу заслуговує монографія В. Мишина, в якій автор розглядає побудову механізму політичної відповідальності та його реалізацію на практиці шляхом детальної розробки

передвиборчих програм з обов'язковою наявністю в останній системі самопризначення покарань у разі невиконання передвиборчих обіцянок [4]. Ця пропозиція видається досить цікавою, оскільки може призвести до того, що політичні партії становитимуть не популістські програми, а програми розвитку, які реально можна реалізувати. Це також дозволить активістам нагадати політичним партіям про свої обіцянки та санкції за невиконання. Як бачимо, поняття політичної відповідальності партій як одного з важливих елементів політичної системи або взагалі не закріплено законодавчо, або прописано не повною мірою. Це призводить до того, що сторони не виконують своїх прямих обов'язків, встановлених законодавством, оскільки для них немає ефективних санкцій. На думку деяких дослідників, ситуацію може покращити ухвалення повноцінного закону про політичну відповідальність. Зокрема, Т. Бутирська досліджувала проблему відповідальної державної політики та відповідальності за політичні обіцянки.

Тому проблема розробки критеріїв та механізмів політичної відповідальності політичних партій, їх лідерів та посадових осіб є однією з пріоритетних у суспільстві. Існування лише циклічного електорального контролю під час виборів, відсутність законодавчої бази та механізмів зворотного зв'язку з електоратом можуть мати негативні наслідки для розвитку демократичного суспільства в Україні. І тому вважаємо за необхідне ухвалити спеціальний закон щодо політичної відповідальності, який регулюватиме підстави, суб'єкти, механізми притягнення до політичної відповідальності. Ухвалення відповідного закону може дозволити народу України, як єдиному джерелу влади, більш ефективно впливати на прийняття рішень органами влади та проведення реформ в Україні.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2365-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
3. Венеціанська Комісія: дослідження законодавства про політичні партії Доповідь про заснування, організацію та діяльність політичних партій Вибори та демократія № 4 (26)/2010 ст. 89- 102
4. Мішин В.М. Механізм відповідальності влади. – Дніпропетровськ: Центр політичного аналізу. – 2001. – С. – 55
5. Неприцька, Т. Конструювання цілісного механізму політичної відповідальності української політичної еліти URL: <http://www.social-science.com.ua/>. – Заголовок з екрану.
6. Заморуєва С.В. Політична відповідальність партійної еліти URL.: <http://intkonf.org/zamorueva-sv-politichna-vidpovidalnist-partiynoyi-eliti>